

„Przegląd Zdrojowy“
wychodzi 1 i 15 każdego
miesiąca przez przeciąg
6 miesięcy.

Adres Redakcyi i Administr.:
ulica Starowiślna L. 12.
Telefon 449.

Konto czekowe Nr. 864.330.

Osobom i instytucjom pra-
gnącym pismo nasze otrzy-
mywać stale, będzie „Prze-
gląd Zdrojowy“ nadsyłany
darmo za przesłaniem adresu.

PRZEGLĄD ZDROJOWY

Pismo poświęcone sprawom zdrojowisk
= i miejsc klimatycznych krajowych. =

Redaktor główny: **Dr. Zenon Pelczar.**

Redaktor naczelny: **Dr. Jan Frączkiewicz.**

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia za 1 wiersz peti-
towy lub jego miejsce 40 gr.
Nadesłane za wiersz gar-
mondem lub jego miejsce
1 kor. — Ogłoszenia
prócz Administracyi przy-
mują R. Mosse i Hasenstein
we Wiedniu.

Skład główny we Lwowie:
w Księgarni H. Altenberga;
w Warszawie: Księgarnia
C. i T. Ierszvera.

Rękopisów nie zwraca się.

TREŚĆ: Rymanów Zdrój, Zakład kąpielowy. — Dr B. Skórczewski: Wspomnienia historyczne w drodze do Krynicy. — Jakiemi wodami polskimi można zastąpić wody obcokrajowe? — Towarzystwo kolonii wakacyjnych dla dziewcząt. — Dokąd jechać na wypoczynek letni? — Głosy publiczności. — Rozmaitości. — Nadesłane. — Ogłoszenia.

Numer ten wyszedł w dwóch wydaniach.

Redakcja prosi uprzejmie Pp. Lekarzy zdro-
jowych i Szanowne Zarządy Zdrojowe o udzie-
lanie jej wiadomości, dotyczących spraw zdro-
jowisk i frekwencji pod adresem:

Redakcja „Przeglądu Zdrojowego“
Kraków, Starowiślna 12.

Rymanów-Zdrój. Zakład kąpielowy.

Położony 450 metrów nad poziom morza w po-
wiece Sanockim, w Galicyi, opodal od stacyi kole-
jowej „Rymanów“. Najobfitsza szczawa słono-alkali-
czna, jod i brom zawierająca, bogata w cenne skła-
dniki mineralne ze zdrojów „Tytusa“, „Klaudyi“ i „Ce-
lestyny“, odznaczona pierwszorzędnymi nagrodami na
wystawach i zjazdach lekarzy i przyrodników. Dla
wielkiej ilości środków odżywczych, jakie zawiera,
działa najskuteczniej u osób skrofulicznych, anemi-
cznych i osłabionych, przeciw żółtom (scrophulosis)
skóry, błony śluzowej i okostnej, kości, stawów, prze-
ciw przewlekłym nieżytom nosa, gardła etc., prze-
ciw przewlekłym przekrwieniom nerek, przeciw zap-
aleniom śródmac. i miąższ., przeciw zbroczeniom
w reg., przeciw zgrubieniom, obrzękom i stwardnie-
niom pozapalnym, nerwobólom, hypochondryi i histe-
ryi, blednicy, niedokrewności, jako środek profila-
ktyczny przeciw żółtom po ostrych chorobach wy-
sypkowych i zakaźnych i t. p.

Pomimo, że Zakład niedawno istnieje, wiele osób
a szczególnie dzieci, zawdzięcza mu uzdrowienie, a Za-

kład z każdym rokiem wzrasta i rozszerza się. Poło-
żenie urocze wśród lasów szpilkowych w otwartej,
przewiewnej dolinie, powietrze suche, zdrowe. Le-
czenie kąpielami mineralnymi, rzeczniemi, picciem wód,
miesieniem (massage), gimnastyką zwykłą i ortope-
dyczną i t. d. Prócz lekarza zdrojowego ordynuje
kilku lekarzy.

Oprócz tych środków leczniczych posiada Zakład
wszelkie udogodnienia, mianowicie: nowe, wzorowo
i z komfortem urządzone łazienki, wygodne pomiesz-

Willi „Pod Wisłą“ w Krynicy.

kania, kuchnię zdrową, dobrą, a niedrogą, muzykę
zdrojową, liczne spacerki, kaplicę, aptekę, pocztę, te-
legraf, sklepy, restauracje, fortepiany, czytelnię, fo-
tografa, automobil, własną sieć telefoniczną, łączącą
wille zakładowe między sobą i z Zarządem Zakładu.
Wycieczki końmi i automobilem w okolice, zabawy
z tańcami, bale, koncerta, przedstawienia, gry ogro-
dowe, bilard i strzelnica, urozmaicają pobyt w Za-
kładzie.

Zakład odwiedza corocznie I. krajowa kolonia

W interesie własnego zdrowia

powinien każdy żądać wszędzie tylko

Tutek cygaretowych z fabryki Rudolfa Herliczki w Krakowie

Ostrzega się przed licznymi naśladownictwami! Wzory i cenniki wysyła fabryka darmo i opłatnie.

lecnicza, posiadająca swe własne zabudowania, mogące pomieścić kilkaset dzieci.

Sezon trwa od 20 maja do 20 września i dzieli się na trzy okresy: Pierwszy od 20 maja do 20 czerwca. Drugi od 20 czerwca do 20 sierpnia. Trzeci od 20 sierpnia do 20 września.

Ceny pomieszkań i kąpielni w pierwszym i trzecim okresie sezonu są znacznie niższe dla zamieszkujących wille zakładowe.

Ubodzy, zaopatrzeni nawet w świadectwa ubóstwa, nie mogą liczyć na żadne uwzględnienia w drugim sezonie, t. j. od 20 czerwca do 20 sierpnia.

Dom Zdrojowy w Żegiestowie.

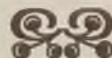
Cena mieszkań od 1–10 kor. — Taksa zdrojowa od osoby 8 kor., od całej rodziny 14 kor. — Cena kąpielni: Salon 3 kor., I kl. 2 kor. 40 hal., II klasa 1 kor. 80 hal., III klasa 1 kor. Dzieci płacą połowę ceny.

Woda rymanowska mineralna ze źródeł „Ty-tusa“, „Klaudyi“ i „Celestyny“ jest szczerawą słonoalkaliczną, jod i brom zawierającą, dającą się przez lat kilka przechowywać bez zmiany jej własności. Brak ciał organicznych i bardzo nieznaczna ilość siarkanów podnosi znacznie wartość eksportową wód rymanowskich. Źródła wytryskują ze skał, wydając olbrzymią ilość wody przesyconej silnie gazem smaku kwaśno-żelazistego. Używana wewnętrznie, podnieca wodę rymanowska apetyt i pragnienie, pędzi mocz, obficie wzmaga wydzieliny błon śluzowych. Zdrój „Klaudyi“ zastępuje całkowicie słynne obce, bo niemieckie wody w Kissingen, mianowicie zdroje „Rakoczy“ i „Pandur“, a nawet takowe przewyższa i jest skuteczniejszy od nich, gdyż zawiera dwuwęglan sody, którego tamte nie zawierają.

Sól jodo-bromowa rymanowska, zalecana przez najwyższe powagi lekarskie, polecana gorąco przez Komisję Przemysłowo-Lekarską Tow. Lekar. krakowskiego i uznana za doskonałą, używana w klinikach i szpitalach krajowych i zagranicznych, odznaczona najwyższymi nagrodami na wszystkich wystawach i zjazdach lekarzy i przyrodników. Sól ta jest przetworem, zawierającym wszystkie stałe składniki tejsze wody, używanym do przestrzykiwań, przepłukiwań, okładów, zmywań, do sporządzania sztucznych kąpielni jodobromowych rymanowskich poza zakładem, u osób nie mogących przybyć na kurację do Rymanowa i w porze pozasezonowej. Rymanowska sól jodo-bromowa działa skutecznie przeciw wszelkim cierpieniom, w których wody rymanowskie są wskazane. Rymanowską wodę, sól jodo-bromową i inne przetwory wody rymanowskiej mają na składzie prawie wszystkie w kraju większe apteki i sklepy handlowe aptekarskie, najlepiej jednak takowe sprowadzać wprost z Zakładu w Rymanowie.

Wodę mineralną i sól do użytku wewnętrznego i zewnętrznego (t. j. do kąpielni, donegw, okładów i t. p.) rozsyła na żądanie, przyjmuje zamówienia na pomieszkania i powozy do kolei, oraz wszelkich wyjaśnień udziela Zarząd Zakładu Zdrojowo-kąpielowego w Rymanowie.

Stacya kolei państwowej: Rymanów. — Stacya telegr. i pocztowa: Rymanów-Zdrój (Austria-Galicja).

Dr. B. SKÓRCZEWSKI.

Wspomnienia historyczne w drodze do Krynicy.

V. Ciężkowice. — Budownictwo. — Marmury.

Ciężkowice obecnie małe miasteczko, ale już za Władysława Łokietka było starą osadą i otrzymało przywilej na prawo magdeburskie. Posiadało wtedy kościół drewniany, w miejsce którego Kazimierz Wielki w r. 1336 polecił postawić kościół murowany. W archiwum miejskiem znajdują się liczne przywileje, z których okazuje się, że dawniej był tu rozwinięty przemysł tkacki. Z jego upadkiem ludność zubożała.

Za miastem na pagórku wśród pól znajdują się grupy fantastycznych skał, niby jakieś mury olbrzymiego zamczyska, które noszą nazwę „Skamieniałego miasta“. Jestto samorodna reklama, że tutaj znajdują się łamy kamienia cenionego i używanego pod nazwą „kamienia ciężkowickiego“. Posiada on tę własność, że wydobyty z ziemi jest bardzo miękki, łatwo można zeń wyrabiać delikatne rzeźby. Następnie twardnieje on pod działaniem powietrza i nie ulega wietrzeniu. Stąd pochodzą monolitowe kolumny wspierające

Jan Michalik Cukiernia Lwowska
Krajowa Fabryka czekolady i Kakao
Kraków, Floryańska l. 45 - Telefonu Nr. 466.

krużganek w gimnazjum nowodworskiem zbudowanym przed 300 laty.

Ten kamień jest dobrym i trwałym we wnętrzu budynków ale mniej się nadaje na zewnątrz, gdyż wilgoć szkodliwie nań działa. Podobny kamień ale zupełnie odporny na wpływy atmosferyczne znajduje się w Lubiążu, między Trzebinią a Oświęcimem. Jego też właśnie używają obecnie przy odnawianiu bogatych pinakli w kościele P. Maryi w Krakowie.

Budownictwo szybko rozwijało się w Polsce. Wspomniałem już o surowych budowach obronnych zamków wzdłuż Dunajca i Popradu. Nie zdołano określić czasu kiedy powstały, ale za czasami Chrobrego, lub jeszcze wcześniejszymi przemawiałoby to, że w XI wieku powstają w Krakowie budowle bardzo poważne — mianowicie kościoły: na Skalce, św. Idziego pod Wawelem, i starogotycki z obronną wieżą kościół św. Krzyża, którego oryginalne mistrzostwo budowlane polega na tem, że całe sklepienie wnętrza wspiera się w środku budynku na jednej monolitowej kolumnie z piaskowca. — W XII wieku powstaje nowy szereg kościołów, a między nimi kościół św. Jędrzeja z obronną fortecą, która tylko sama jedna zdołała się oprzeć napadowi Tatarów.

W roku 1226 przystąpiono do budowy kościoła Panny Maryi, do budowy wspaniałej, a niesłychanie śmiałej, oryginalnej, a genialnej w pomysłach architektonicznym, do budowy wykonanej we wszystkich szczegółach przez prawdziwych mistrzów. Długi ich szereg przed niewielu laty zamknął Jan Matejko poświęcając polichromii wnętrza parę lat wyteżającą pracę, która, gdyby był nic więcej nie dokonał, zapewniłaby mu rozgłosne imię w historii sztuki.

Kościół maryacki to najlepsza księga, w której czytać można dzieje naszego budownictwa przed siedmiu blisko wiekami. Było ono we wszystkich szczegółach i składnikach doprowadzone do wysokiej doskonałości. Wapno wypalano i gaszono pod kierunkiem specjalnych „mistrzów wapiennych“, cegła wyrabiana i wypalana pod nadzorem „mistrzów cegielni“ przetrwała w surowych murach zewnętrznych 7 stuleci, a rzeźbione roboty kamieniarskie zarówno piękną rysunku jakoteż mistrzowskim wykonaniem dziś budzą podziw i uznanie.

Szkło w tym czasie nie było jeszcze rozpowszechnione. Błony zwierzęce utrzymywały się jeszcze długo — w Żółkwi jeszcze do roku 1670. Z pierwszą hutą szklaną spotykamy się przed rokiem 1300 w Poznaniu nad Cybiną. Biskup Jan III oddał ją w r. 1327 huciarzowi Tyczkowi za to, że będzie naprawiał okna w katedrze. W Krakowie w roku 1317 występuje Jędrzej, który robi szyby. W roku 1357 jest już cała ulica szklarzy, a hutnice szklane pojawiają się coraz to w nowych miejscowościach: Szklarzy pod Ojcowem 1329, koło Kadwanowic, w Myślenicach, w Nowym Sączu itd. Ten przemysł musiał się rozwijać także w kierunku ozdobiczym — zabarwiania szkła — wyrobu witraży barwnych, które prawdopodobnie już w XV wieku doprowadzono do tej doskonałości i piękności jaką widzimy w 3 starożytnych oknach mozaikowych poza głównym ołtarzem w kościele

maryackim. Wtedy to bowiem, bo w r. 1477 rozpoczął krakowianin Wit Stwosz swe arcydzieło snycerskie — tryptyk — do tego kościoła, który swą potęgą zdumiewa obcych zjawców sztuki, a dla nas jest nadziejskim zjawiskiem w tęczowym oświetleniu z drogiego kamieni.

Prócz piaskowca w budowie tego kościoła używano także ogromnych bloków pięknego, białego a twardego wapienia — trawertynu — zarówno w surowych narożnikach, w skarpach, obramowaniach, gżemsowaniu itp. Przewyższa on piękną i trwałością białe marmury włoskie i dlatego też użyto go do budowy Watykanu.

W tym też czasie zaczyna się rozwój kopalni różnorodnych marmurów. W Dębniakach w 10 barwach o rozmaitych odcieniach dobywano marmury twardsze niż szwedzkie, a posiadające piękny połysk. Przyozdabiano nimi liczne, wspanialsze budowle w Polsce a zwłaszcza kościoły. Ich to użyto do kaplicy Zygmunta na Wawelu, do kościoła św. Maryi Magdaleny we Wrocławiu. Nimi też przyozdobiono wielki ołtarz św. Szczepana w Wiedniu.

Prócz tego dobywano marmury w Szklarzach, w Kazimierzu, w Tęczynie. W Chęcinach, zamek wybudowany przeważnie z bloków marmurowych stoi na marmurowej górze, w pobliżu której znajduje się 9 gór silnie eksploatowanych aż do ostatnich czasów. Zygmunt III kazał tu zrobić dwie kolumny marmurowe 38 stóp wysokie, z których jedną Władysław IV sprowadził do Warszawy 1643 i na niej postawił posąg Zygmunta III na „Krakowskim przedmieściu“.

W tych kopalniach znajdowano także malachity i lazuryty. Stolik misternie wyrobiony z lazurytu przesłał król Jan III papieżowi Innocentemu XI. Wspaniałe malachitowe i lazurytowe wyroby są ozdobą licznych naszych zbiorów muzealnych. Płyty malachitowe szlifowane budziły ogólny podziw w pokojach króla Stanisława Augusta.

Wobec wszechstronnie rozwiniętego u nas dawniej przemysłu, a zwłaszcza górniczego oraz rozwiniętego handlu, bardzo charakterystycznym jest fakt, jaki się stał przed kilkunastu laty. Równocześnie przewożono przez Kraków do Warszawy granit tatrzański, a zaś przez Warszawę do Krakowa przewożono granit szwedzki do brukowania ulicy Floryańskiej. Jestto wynik stoletniej wyrafinowanej niewoli — zanik zmysłu handlowo-przemysłowego w Galicyi.

Rząd austriacki, zagarniając Galicyę jasno sobie postawił dwa zadania do spełnienia: za każdą cenę zrobić Galicyę krajem niemieckim, ażeby zaś tego dokonać trzeba ludność doszczętnie zubożyć, zabrać co ma, a nie pozwolić by przemysłem i handlem zdobyła sobie możliwe warunki bytu. To ostatnie udało jej się, bo po stoletnim przebudzeniu nie łatwo nam dorównać postępowi, jakie uczyniły inne narody, tem więcej, że mimo wszystko cały szereg warunków jest u nas o wiele gorszy, niż gdzieindziej — i tu żadnej restytucji nam nie dają. — Ale co do pierwszego, to od początku doświadczała przykrych porażek: germanizatorowie stali się patriotami polskimi — a polacy — stali się podporą tronu.

ZDZISŁAW ZDANOWICZ

w Krakowie, ul. Sławkowska I. 3

Hotel Saski

Kapelusze • Cylindry P. & C.
Habiga, Scotta i inne • Bieliznę
męską • Krawaty • Rękawiczki •
Płaszczki • Peleryny gumowe
nieprzemakalne • Kufry • Torby •
Paski • Plaidy • Necessary.

W czasach największego ucisku, największej germanizacji i prześladowań, patryoci polscy znajdowali najbezpieczniejsze przystanie w domach tych właśnie prześladowców, bo ich dzieci były już w całej pełni polakami.

W roku 1831 liczna młodzież polska spieszyła w szeregi powstańcze do Warszawy, a z nimi liczni synowie biurokratów niemieckich. Na posiedzeniu u gubernatora ks. Lobkowicza zapytuje Reitzenheim dygnitarz niemiecki Webera:

A gdzież to syn pana kolegi?
Niestety! uciekł do powstania.

Sala jadalna w Zakładzie dyetetycznym Dra Skórczewskiego w Krynicy.

To są skutki „polskiego wychowania“, odpowiada Reitzenheim złośliwie. W parę dni „mimo niemieckiego wychowania“ syn Reitzenheima był także w powstaniu.

Zabawniejszem jest zdarzenie z ostatnich czasów. W roku 1880 cesarz Franciszek Józef przybył do Krakowa na parę dni, a wtedy pomiędzy innymi wystąpiła deputacja marszałków powiatowych we wspaniałych polskich strojach. Po przemówieniu prezesa deputacji cesarz w swej uprzejmości zapytuje się go po polsku. Jakież było zdziwienie, gdy ten polak w całej pełni, pełen zasług dla kraju musiał się cesarzowi przyznać, że nie włada językiem polskim, jeno niemieckim. Nie miał jeszcze czasu nauczyć się języka, a duszą stał się już polakiem.

Jakimi wodami polskimi można zastąpić wody obcokrajowe?

Wychodząc z zasady, że należy popierać wody mineralne polskie, które pod względem składu chemicznego nie tylko nie ustępują wodom obcym, ale w wielu wypadkach nawet je przewyższają i są przy-

tem tańsze, Lubelskie Towarzystwo lekarskie uchwaliło na przedstawienie dra Stefana Rudzkiego zobowiązać wszystkich swoich członków do używania wód polskich i stosowania wód obcokrajowych tylko według niżej podanego spisu, z zastrzeżeniem pierwszeństwa dla wód krajowych.

A. Zaleca się do stosowania następujące wody mineralne polskie, (które już są w sprzedaży): 1) Szczawy proste czyli wody stołowe: Obłęgorska — Ursus i Żytńska — Regina. 2) Wody alkaliczne z przewagą dwuwęglanów alkalicznych — Krościeńska z dróży Stefana. Szczawy alkaliczne słone — Szczawnickie źródła Magdaleny, Józefiny i Stefana. 3) Żelaziste: Krynicka źródło główny i Słotwiński, Żegiestowska. 4) Solanka prosta: Ciechocińska. Szczawa solankowa — Rymańska, źródło Klaudy. Solanki jodo-bromowe — Iwonickie źródła Amelii i Karola, oraz Rabczańskie źródła Maryi i Rafaeli. 5) Woda gorzka — Morszyńska, źródło Bonifacego.

B. Ogranicza się użycie wód obcokrajowych: Vichy na rzecz Krościeńskiej. Hunyady Janos i Franciszka Józefa na rzecz Morszyńskiej.

Możliwie ogranicza się też użycie wszystkich tych wód, które na razie nie mogą być zastąpione przez krajowe, jako to: 1) Karlsbad, Marienbad, Franzensbad — Salzquelle, Tarasp. 2) Contrexeville, Vittel. 3) Levico, Mitterbad, Roncigno, Srebrnica, Guberquelle, w większości bowiem wypadków można je zastąpić bez szkody dla chorych odpowiednimi solami sztucznymi lub przetworami farmaceutycznymi.

C. Zupełnie usuwa się z użycia następujące wody obcokrajowe, które powinny być zastąpione przez odpowiednie wody polskie:

Apenta ma być zastąpiona przez wodę Morszyńską. Apollinaris ma być zastąpiona przez — Ursus, Regina Krościeńską. Bilin ma być zastąpiona przez — Krościeńską. Eger Franzensquelle ma być zastąpiona — Krynicką i Żegiestowską. Ems ma być zastąpiona przez — Krościeńską, Szczawnicką. Fachingen ma być zastąpiona przez — Krościeńską. Friedrichshall ma być zastąpiona przez — Morszyńską. Gieshübl ma być zastąpiona przez — Ursus i Regina (Krościeńską). Gleichenberg ma być zastąpiona przez — Krościeńską. Hall ma być zastąpiona przez — Iwonicką i Rabczańską. Heilbrun Adelheidsquelle ma być zastąpiona przez — Rymańską. Homburg Stahlbrunnen ma być zastąpiona przez — Krynicką i Żegiestowską. Kissingen ma być zastąpiona przez — Rymańską. Kreuznach ma być zastąpiona przez — Ciechocińską, Iwonicką i Rabczańską. Mergenthal ma być zastąpiona przez — Morszyńską. Neuenahr ma być zastąpiona przez — Krościeńską. Obersalzbrunn ma być zastąpiona przez — Krościeńską i Szczawnicką. Püllnau ma być zastąpiona przez — Morszyńską. Pyrmont ma być zastąpiona przez — Krynicką i Żegiestowską. Salzschlirf ma być zastąpiona przez — Rymańską. Salvator ma być zastąpiona przez — Kro-

Prosimy wszędzie żądać i zabierać na wszystkie wycieczki

BOTANIKA

zdrowotną, ziołową wódkę, nagrodzoną na wystawie przez przyrodników i lekarzy najwyższą nagrodą „wielkim złotym medalem“

Roman Marczyński, Kraków-Zwierzyniec.

ścieńską. Schwalbach ma być zastąpiona przez — Krynicką i Żegiestowską. Selters ma być zastąpiona przez — Krościeńską. Soden ma być zastąpiona przez — Rymanowską i Szczawnicką. Spaa ma być zastąpiona przez — Krynicką i Żegiestowską. Wiesbaden ma być zastąpiona przez — Ciechocińską. Wildungen ma być zastąpiona przez franc. — Contrexéville i Vittel.

W powyższym spisie uwzględnione zostały tylko źródła, najczęściej u nas stosowane.

Towarzystwo kolonii wakacyjnych dla dziewcząt.

Walne zgromadzenie członków tego pożytecznego towarzystwa, odbyło się dnia 18 maja w lokalu „Związku nauczycielek“. W zastępstwie przewodniczącej p. Maryi Tchórznickej, przewodniczyła obradom p. Zofia Bylicka. Sprawozdanie Wydziału za okres od r. 1901 przedłożyła sekretarka Felicja Wąclewska. Na wstępie podnosi sprawozdanie brak zainteresowania się ogółu towarzystwem i liczba tylko 112 członków — w tem połowa nauczycielek jest tego dowodem.

Drugi zawód spotyka towarzystwo, a nim jest mały udział obywatelstwa wiejskiego, na które Towarzystwo wielce liczyło, a które znakomicie mogło wpłynąć na rozwój Towarzystwa.

Wprawdzie corocznie może Towarzystwo umieścić kilka kolonistek w domach prywatnych po wsiach, lecz są to tylko sporadyczne objawy zainteresowania się pracą Towarzystwa, a jak słusznie zaznacza sprawozdanie „inne społeczeństwa w ten tylko sposób rozumieją instytucję kolonii wakacyjnych“.

Charakterystycznym jest umieszczony w sprawozdaniu ustęp z listu jednej z pań przyjmującej od wielu lat kolonistki u siebie: „na wsi dziecko nie chore, ale anemiczne, lub tylko zmęczone, potrzebujące świeżego powietrza, dużo ruchu, mleka i zdrowego pożywienia, nie robi żadnej różnicy, żadnych prawie kosztów nie przyspaża, trzeba tylko troszeczkę dobrej woli.“

Tej dobrej woli w naszym społeczeństwie nie brak, jest tylko apatya, jest przeto nadzieja, że w szerokich kołach obywatelstwa wiejskiego będzie uboga działwa znajdować coraz więcej życzliwych opiekunów.

Dotychczas gościli kolonistki w domach pp. Kellermanów w Kańczudze, Berezowskich w Żyrawie, Bielewiczów w Hruszowie, bar. Brunickich w Dubaniowicach, Cywińskich w Płotycy, Czajkowskich w Kutach, Gabryszowej w Monasterzyskach, Krzeptowskich w Horodnicy, Łastowieckich w Lipniku, Roszkowskich w Bojdanówce, Ruszczyńskich w Żółkwi, hr. Stadnickich w Nawojowej i Tchórzniczych w Cuciłowicach.

Wydział Tow. przez 11 lat wysyłał kolonistki do Morszyna, gdzie Tow. lekarskie odstępowało na folwarku dom na pomieszczenie kolonistek zupełnie bezinteresownie.

Przez cały ten czas Wydział towarzystwa czynił niejednokrotnie starania, aby pozyskać dom własny, jednak plany rozbijały się z różnych powodów, najczęściej z braku odpowiednich funduszy. W przedostatnim roku dom w Morszynie mimo corocznej restauracji w takim był stanie, że potrzebował przebudowania zupełnego, co pochłonęłoby niewielkie fundusze przeznaczzone na budowę domu. W tak krytycznej chwili przysłała z pomocą Towarzystwu p. Schnellowa, która odstąpiła na pomieszczenie kolonii dom w majątku swym Olszance pod Krasnem. W czerwcu 1903 przeniósł Wydział do Olszanki cały swój inwentarz kolonii, przeprowadził niektóre przeróbki i tym sposobem pozyskał suchy, jasny dom dla kolonistek — ponad to okazało się, że koszty utrzymania są obecnie znacznie mniejsze. Kolonią w Olszance opiekuje się gorąco p. Schnellowa. Na kolonię wysłano:

w r. 1901 kolonistek	63	a do domów prywatnych	6
„ 1902	58	„ „	5
„ 1903	67	„ „	8
„ 1904	58	„ „	13

O braku poparcia należytego świadczy również i sprawozdanie kasowe, kończące się stale niedoborem.

I tak wynoszą:

w r. 1901 przychody	5.074.40 K.	rozchody	5.879.33 K.
„ 1902	3.053.72	„	3.938.21
„ 1903	3.422.28	„	3.829.24
„ 1904	2.414.70	„	3.809.34

Razem w tych latach było deficytu 1.395.14 K. Nie lepszym był i poprzednio okres przed r. 1901, niedobory jednak pokrywała kilkakrotnie poprzednia przewodnicząca Tow. p. M. O. Stroynowska, tak, że z chwilą ustąpienia jej z przewodnictwa nie tylko nie było deficytu, ale pozostało na budowę domu 4.696 K. 40 hal., fundusz ten budowy wzrósł w okresie sprawozdawczym do kwoty 5.772 K. 77 hal. z subwencji, jakie pobierało Towarzystwo, wymienić należy miasta Lwowa w kwocie 1.800 K. i Wydziału krajowego 400 K. Na nowy rok administracyjny, pozyskano subwencję 200 K., z fundacji śp. Jana Towarnickiego, Wydział krajowy zaś zmniejszył subwencję z 400 na 200 K.

Sprawozdanie przyjęto i udzielono Wydziałowi absolutorium.

Przy wyborach wybrano przewodniczącą M. Tchórzniczką, zastępczynię Zofię Bylicką, skarbniczką Jadwigę Makuszonę, sekretarką Felicję Wąclewską. — Do Wydziału wybrano: pp. A. Aleksandrowicz, bar. W. Gostkowską, dra Wł. Bylickiego, J. Dylewską, M. Gostyńską, Winc. Longchamps, dra Merunowicza, bar. Schnellową, Hel. Wiśniewską, Bron. Longchamps.

Poniżej podajemy sprawozdanie Towarzystwa, które w szeregu lat pracując w cichości dla dobra ogółu, społeczeństwa, stara się drobnymi środkami spełniać zadanie niestychanie doniosłe, pod względem społecznym.

Zając się działwą ubogą, pracującą, owemi przyszlęmi matkami i pracownicami, dodać im sił i zdrowia do walki z życiem, czyż nie jest to jedno z najszczytniejszych zadań naszego społeczeństwa. Da-

Żądać prosimy
słynnej

Podbipięty

dla Diabetyków, najlepszej
i najzdrowszej wódki na świecie,
niesłodzonej

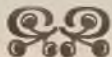
z Fabryki wódek ROMANA MAREZYŃSKIEGO Kraków-Zwierzyniec.

wno nas wyprzedziły na tem polu społeczeństwa inne, znajdujemy u nich należycie zorganizowaną pomoc dla biednych i słabych dzieci, z których wyrość mają ich następcy. — Kolonie wakacyjne takie, pod każdym względem niesłychanie ważnym są czynnikiem w ekonomii społecznej, nietylko bowiem przyczyniają się do fizycznego wzmocnienia narodu, mają jednak doniosłe znaczenie pod względem moralnym i wychowawczym. Dzieci takie z pewnością głęboką zachowują pamięć doznanego dobrodziejstwa na całe życie, i niezawodnie staną się pionierami tej szlachetnej altruistycznej idei, którą w życiu swem na pewno krzewić będą. Zrozumiały to obce społeczeństwa i oddawna myśl tą z najlepszym powodzeniem wprowadziły w życie.

U nas dopiero początki — dobrze że i początki — obowiązkiem zaś całego społeczeństwa naszego jest propagowanie tej szlachetnej sprawy w kołach jak najszerszych.

Drobną kwotą, a nawet moralnym poparciem celów Towarzystwa, możemy w szeregu lat doprowadzić do odrodzenia naszego społeczeństwa, za co przyszłe pokolenia błogosławić nas będą.

Kończąc, zarzuciłbym Wydziałowi zbytnią może skromność i cichość, w jakiej to zbożne dzieło prowadzi, wprawdzie powiada przysłowie: „niech nie wie lewica, co daje prawica“, tu jednak nie zaszkodziłoby trochę rozgłosu, odezw, że tak powiem nawet reklamy. Polacy słyną ze swej ofiarności, wielu jednak może nie wie, że takie Towarzystwo istnieje. Wielu z pewnością znalazłoby się naśladowców, wszak wszyscy wiemy że „exempla trahunt“.

Gazeta Narodowa z dnia 29 czerwca 1905 r. wydała osobny dodatek, poświęcony zdrojowiskom i uzdrowiskom krajowym. Starannie opracowano tę część w tej tak bardzo poczytnej gazecie i przyznać musimy, że artykuł w tak poważnym piśmie niewątpliwie przyczyni się do usunięcia nieufności naszej publiczności do krajowych zdrojowisk.

Dodatek zawiera krótkie opisy Iwonicza, Krynicy, Lubienia, Kossowa, Krościenka nad Dunajcem, Rabki, Truskawca, Szczawnicy, Zakopanego, Maryówki, Morszyna, Pustomyt, Rymanowa i Żegiestowa. Barwnie opisują St. Błotnicki podróż ze Stanisławowa do Woronienki i St. Meliński partyę Stryj-Skole-Ławoczne. Dr. Tadeusz Gabryszewski uzupełnił całość feletonem „Pan Pafnucy“, a „Przeгляд Zdrojowy“ artykułem: „Dokąd jechać na wypoczynek letni“, który w całości podajemy:

Dokąd jechać na wypoczynek letni?

Pytanie to stawiają sobie corocznie tysiące rodzin, zmuszonych przebywać w mieście niemal rok cały. Wybór bywa zazwyczaj bardzo trudny, debaty trwają tygodnie całe, aż wreszcie zapada decyzja, nie zawsze trafna, często zaś tylko na życziwych

radach przyjaciół oparta. Dokąd jechać? Juźci nie do „badów“, nie wywozić grosza do obcych. Bo faktem niezaprzeczoną jest, że wiele z naszych, mało popularnych zdrojów i zdrojowisk, nietylko konkurentom zagranicznym dorównywa, ale w wielu wypadkach swą skutecznością i siłą leczniczą znacznie je przewyższa.

I mimo niezwykle szczodrych darów przyrody, mimo wysiłków ludzkich, skierowanych ku tychże wyzyskaniu celem służenia leczącej się publiczności z jednej strony — podniesienia zaś ekonomicznego kraju z drugiej strony — rezultaty dotychczasowej pracy widzimy małe, a rodacy ciągle szukają obcych bogów, ciągle jada do obcych. Dlaczego? Bo niestety zawsze cudze chwalimy, swego nie znamy, sami nie wiemy co posiadamy. A szkoda! Żaden kraj bowiem na kuli ziemskiej nie może pochwalić się taką różnorodnością zdrojów, jak Galicya. Od źródeł Skawy i Popradu, aż po ujście Prutu i Czeremoszu, od leśnystych szczytów Czarnohory aż po skaliste Tatry, od Krakowa aż hen po Żwaniec, wzdłuż całego podnóża Karpat mamy skarby, skarby, które milionom wróciły zdrowie.

Mamy wszystko!

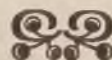
Mamy Cieplice w Jaszczurówce, mamy wody stołowe w Wysowie i Krościenku nad Dunajcem, które w ostatnim czasie wielkim popytem się cieszą. Wody z tych dwóch miejscowości zastępują w zupełności Bilin, Gieshübl, Krondorf i pruską Fachingen. Mamy wody alkaliczne w Szczawnicy i „Stefan“ w Krościenku nad Dunajcem, które swoim składem chemicznym i skutecznością działania przewyższają pruskie wody selterskie, salzbrunnskie, emskie i gleichenberskie. — Wypróbowane przez wieki w chorobach płuc i opłucnej, w chorobach żołądka, wątroby i dróg żółciowych, w chorobach nerek i pęcherza i t. d., powinny w zupełności wyrugować tandety obce.

Mamy Krynice i Żegiestów z wodami żelazistymi, o wiele piękniej położone niż Francensbad, Hermannsbad i t. p. „bady“.

Mamy Rabkę, Rymanów, Iwonicz i Truskawiec z solankami, o niebo całe wyżej stojące od „badów“ Reinerz, Kreuznach, Kissingen, Soden, Nauheim, Homburg i t. p. Pytajcie, ile dziesiątek tysięcy ludzi nie odzyskało zdrowia w „badach“, tylko u nas? Ile sercowo chorych wyleczył Truskawiec, ile tysięcy dzieci i starszych wyleczyła Rabka z chorób skóry, z chorób kości, mięśni i stawów, ile tysięcy ludzi zawdzięcza życie zdrojom Rymanowskim i Iwoniczkim? Pytajcie, ile dziesiątek tysięcy daremnie jeździło do Piszczan, Herkulesbad i t. d., aż wreszcie Lubień, ten piękny Lubień, z swojemi — śmiało rzec można — najsilniejszymi wodami siarczanymi na kontynencie, wyleczył ich?

A jednak? Jednak wywozimy rocznie pięć i pół miliona koron do Niemiec, a za wody stamtąd wprowadzone opłacamy roczny haracz milion koron.

Zygmunt Rosner.

WSZELKIE OWOCE KRAJOWE I POŁUDNIOWE. □ W SEZONIE CODZIENNIE ŚWIEŻE LECZNICZE WINOGRONA. ▣ WINO LECZNICZE BORÓWKOWE I INNE OWOCOWE. ▣ WIĄZANKI I BUKIETY Z KWIATÓW ŚWIEŻYCH BARDZO GUSTOWNIE UKŁADANE, POCZĄWSZY OD 2 KORON POLECA

„FLORA“ DOM ROLNICZO-OGRODNICZY W TARNOWIE.
ADRES DLA TELEGRAMÓW: „FLORA“ TARNÓW.

GŁOSY PUBLICZNOŚCI.

RYMANÓW-ZDRÓJ, Dom pod Matką Boską w pięknym położeniu, o 30-tu ółszernych pokojach (przeważnie z przedpokojami) bardzo wygodnie urządzone, w cenie od 1 korony (w pierwszym i trzecim sezonie znacznie taniej). Ogródna, dwupiętrowa, szkłem kryta hala dług. 30 mtr., służy do zabaw dzieci i zgromadzeń towarzyskich. Krokiet i Tennis, w razie niepogody na hali. Kuchnia wspólna lub osobna. Dom ten, za wzorowe i higieniczne urządzenie odznaczony został na wystawie lekarskiej w Krakowie, mieszkali tamże: J. Eminencya Arcybiskup Warszawski Feliński i Jego Ces. Wysokość Arcyksiążę Albrecht, ze swym sztabem. Zgłoszenia przyjmuje na miejscu właściciel Zontak.

Rozmaitości.

Iwonicz. Pierwsza lista gości przybyłych do Zakładu od 13 maja do 20 czerwca b. r., wykazuje rodzin 616 osób 1219.

Krynica. Piąta lista gości wykazuje rodzin 941, osób 1280.

Rabka. Druga lista gości przybyłych do Zakładu kąpielowego w Rabce od 18 maja do 22 czerwca 1905, wynosi osób 622.

Rymanów. Druga lista gości przybyłych do Zakładu kąpielowego od 6 do 20 czerwca 1905 r., wykazuje drużyn 296, osób 581.

Szczawnica. Pierwsza lista gości wykazuje drużyn 203 osób 171.

Truskawiec. Pierwsza lista gości przybyłych do Zakładu zdrojowo-kąpielowego w Truskawcu w czasie od 15 maja do 16 czerwca b. r., wynosi drużyn 469 — osób 723.

Zakopane. Szósta lista gości wykazuje osób 2008.

Sanatorium okulistyczne (Prywatna klinika okulistyczna) Rady Prof. Dr. Wicherkiewicza w Krakowie, przy ul. Wolskiej l. 11, przez dobudowanie od ulicy Zgoda, znacznie rozszerzone, przyjmuje chorych, przeważnie chcących się poddać operacji, albo ściślejszemu leczeniu przy ciężkich operacjach ocznych. — Pokoje z zupełnym utrzymaniem od 10 do 20 koron od osoby, stosownie do pokoju. — Informacje udziela sekretarz Zakładu.

Wydział Tow. tatrzańskiego odbył onegdaj posiedzenie pod przewodnictwem wiceprezesa prof. Dra Ponikdy. Gospodarzem domu i czytelnicy Tow. w Zakopanem podczas tegorocznego sezonu wybrano II wiceprezesa p. Jana Kwiatkowskiego. Członek wydziału p. Uderski zdał sprawę z posłuchania deputacji u marszałka krajowego hr. Badeniego, w sprawie poparcia przez kraj budowy schroniska przy Morskiem Oku. W tej mierze wydział Tow. wniosie petycję do Sejmu krajowego. P. Uderski objaśnił dalej stan sprawy budowy drogi z Podspadów przez Jaworzynę Spiską i Łysą Polanę. Jest to najlepsza komunikacja z Węgrami, mająca ważne znaczenie dla turystów polskich, udających się drogą wozową na Węgry i turystów węgierskich, dążących do Morskiego

Oka. Rząd węgierski zgodził się na projekt, aby połowa mostu na Białce była wybudowana kosztem Galicyi, druga zaś połowa kosztem Węgiei. Wreszcie omówiono sprawę założenia turystycznego związku krajowego, którego siedziba ma być w Krakowie.

Legitymacye urzędnicze na kolei Chabówka—Zakopane. Dyrekcyja kolei państwowych w Krakowie prosi nas o zamieszczenie następującego pisma:

Wobec mnożących się w ostatnich czasach zażaleń, z powodu nieuwzględniania kart rocznych, oraz legitymacyj dla kart państwowych na linii kolei żelaznej Chabówka—Zakopane, zwraca się uwagę, że wszystkie te legitymacye, uprawniające do wolnej jazdy, względnie do jazdy po niższych cenach na liniach kolei państwowych, nie mają ważności na linii kolei żelaznej Chabówka—Zakopane, ponieważ kolej ta jest przedsiębiorstwem prywatnem (pod gwarancją kraju), dla którego przyznane są zupełnie odrębne taryfy przewozowe i osobowe, a kolej ta jedynie tylko zostaje w zarządzie kolei państwowych, powyższe taryfy więc mogą być zmienione tylko za zgodą Wydziału krajowego. Aby pozostawić urzędnikom, wobec nieważności legitymacyj na linii Chabówka—Zakopane dowolny wybór klasy, nie zaprowadzono kombinowanych biletów, specjalnie tylko dla tych urzędników. Natomiast uposażono stację Chabówkę w bilety powrotne z dwudniową ważnością dla każdej poszczególnej klasy do wszystkich stacyj linii Chabówka—Zakopane, które są o wiele tańsze, niż pojedyncze bilety. Aby uwolnić podróżnych, jadących na podstawie wszelkiego rodzaju legitymacyj od dopłaty przepisanej paragrafem 21 regulaminu ruchu należytości 1 kor. za dalszą jazdę na przestrzeni Chabówka—Zakopane, poczyniono zarządzenia, aby konduktorzy przy pociągach przyjmowali od podróżnych przedpłaty na dalszą przestrzeń poza Chabówką bez doliczania powyższego dodatku w kwocie 1 korony od osoby, jednak tylko w takim razie, jeżeli ta dopłata uiszczoną zostanie przed przybyciem odnośnego pociągu do Chabówki.

Opinia publiczna. Wedle obecnej już frekwencji w naszych zdrojowiskach sezon tegoroczny zapowiada się świetnie. Jest to dowód, że publiczność nasza nie stroni od zdrojowisk krajowych, potrzeba tylko starać się o wymagania, o ile możliwości, zadość uczynić, a nie będziemy się uskarżać na brak poparcia. W Rabce słyży się głosy uznania dla zarządu, to też teraz już prawie wszystkie mieszkania zajęte lub zamówione. W Truskawcu sezon już w całej pełni. Krynica, Szczawnica, Żegiestów, Wysowa przygotowane są na sezon główny, który w tych dniach się rozpocznie.

Rektorem Wszechnicy lwowskiej na następny rok akademicki został wybrany prof. dr. Antoni Glużyński.

Nowo obrany rektor urodził się 18 maja 1856 r. we Włocławku; ukończył gimnazyum św. Anny w Krakowie, gdzie też na uniwersytecie Jagiellońskim otrzymał w r. 1880 dyplom doktora wszech nauk lekarskich. Dr. Glużyński brał żywy udział w życiu akademickim; w r. 1878 był prezesem krakowskiej „Czytelnicy akademickiej“, przez rok następny był prezesem Towarzystwa Bratniej pomocy uczniów Wszechnicy Jagiellońskiej. Po otrzymaniu dyplomu doktorskiego udaje się w celu dalszych studyów

Sokolnicki & Wiśniewski

Biuro elektrotechniczne

Lwów, Akademicka 18. — Kraków, pl. Maryacki 9.

Adres telegraficzny: Grom, Lwów. — Grom, Kraków.

Pierwszy zakład kraj. dla budowy wszelkich urządzeń elektrycznych

Własne warsztaty elektromechaniczne.

Składy artykułów elektrotechnicznych.

Większość znacniejszych urządzeń elektrycznych w Galicyi od r. 1903 wykonała firma Sokolnicki & Wiśniewski. — Projekty, kosztorysy i porady techniczne bezpłatnie.

do Wiednia, po powrocie do Krakowa, otrzymuje posadę asystenta przy katedrze fizjologii, od r. 1882 jest nim przy katedrze i klinice chorób wewnętrznych w Krakowie. W r. 1885 został docentem patologii i terapii szczegółowej, a w pięć lat później otrzymuje dr. Gluziński profesurę nadzwyczajną tego przedmiotu. Profesorem zwyczajnym i dyrektorem zakładu patologii doświadczałnej mianowano go w r. 1893.

W cztery lata później przenosi się w tym samym charakterze do Lwowa. Przez rok 1898-9 piastował urząd dziekana wydziału lekarskiego, w roku następnym urząd prezesa Tow. lekarskiego.

Nowy rektor ma za sobą duży dorobek literacki ze swojego zakresu; jest autorem około 70 prac naukowych, częścią w polskim, częścią w niemieckim języku. Zasiłał cennymi pracami swemi cały szereg czasopism fachowych. Największą jego pracą jest podręcznik p. t.: „Zarys ogólnej patologii i terapii gorączki”.

Sanatorium przeciwalkoholiczne w Królestwie. Waika z alkoholem — na Zachodzie już jest szeroko rozwinięta — wchodzi obecnie i u nas na porządek dzienny systematycznych prac Towarzystwa higienicznego.

Dotychczas wielokrotnie, lecz niejako dorywczo podnoszono tę sprawę w obradach rozmaitych wydziałów Towarzystwa, że przypomnimy tu odczyty dra Bergmana i Flauma w Warszawie.

Obecnie utworzył się specjalny wydział przeciwalkoholiczny, którego pierwsze posiedzenie organizacyjne odbędzie się jeszcze przed feryami letnimi — we środę przyszłego tygodnia.

Od lat kilkunastu w Warszawie i wogóle w Królestwie Polskim idea wstrzemięźliwości duże zrobiła postępy we wszystkich warstwach społeczeństwa. Dużo się już zrobiło i porządek ten daje pewne zasady do mniemania, że dalsza praca w tym kierunku nie będzie bezowocna.

Jednem z najpilniejszych zadań wydziału będzie wytworzenie sanatorium przeciwalkoholicznego, na wzór podobnego rodzaju zakładów leczniczych, istniejących już w znacznej liczbie we Francji, Szwajcaryi, Niemczech, Austrii i wszędzie prawie zagranicą.

Ze myśl ta znajdzie poparcie — tego dowodem jest pierwsza ofiara na ten cel, złożona przez p. Zygmunta Kurtza, właściciela Otwocka. P. Kurtz przeznaczył na zakład przeciwalkoholiczny wólkę gruntu w Otwocku. Właśnie onegdaj inicjatorowie tej myśli wraz z kilku przedstawicielami rady Tow. higienicznego odbędą wycieczkę do Otwocka dla wyboru miejsca.

Dalej wydział zajmie się skreśleniem programu działań i opracowaniem projektu tak ze strony leczniczej, jak technicznej i finansowej.

Zadanie to niezmiernie trudne. Potrzeba do niego nie tylko dokładnej znajomości, ale wielkiego przejęcia się sprawą i poświęcenia się jej przeprowadzeniu.

Trudności te jednak nie zniechęca zapewne pracowników, którzy zamysły te podjęli, a którym życzymy wytrwałości i powodzenia.

Żydowskie kolonie wakacyjne. Otrzymujemy następującą odezwę, którą komitet kolonij wakacyjnych dla dziatwy szkolnej wyznania mojżeszowego we Lwowie wysłał do właścicieli i dzierżawców dóbr: Przerazająca nędza żydowska, a pozostające w związku z nią zaniedbanie fizyczne i umysłowe dziatwy naszej, z czasem spowodować musi zupełny zanik sił fizycznych i duchowych tej ludności. Aby choć w drobnej mierze zapobiedz zgubnym tym następstwom i wedle możliwości przyjść w pomoc najbiedniejszym z tych wynędzniałych istot, podpisany komitet od lat wielu stawia sobie za cel, pewnej części dziatwy szkolnej umożliwić podczas wakacyj kilkotygodniowy pobyt na świeżem powietrzu. Niestety poparcie, jakiego doznajemy ze strony społeczeństwa żydowskiego, nie stoi w żadnym stosunku do stawianych

nam wymagań. Wysyłając stosunkowo do naszych funduszków zaledwie 60 dzieci (30 chłopców i tyleż dziewcząt), z bólem w sercu musimy o wiele większej liczbie dzieci odmówić przyjęcia, choć wszystkie z nich wedle opinii lekarskiej w równej mierze godne były naszej pomocy. I w tym roku, mimo powiększenia liczby wysłać się mających dzieci do 70, pozostaje znaczna liczba, której znów nie możemy uwzględnić. Zwracamy się tedy do Wielmożnego Pana z uprzejmą prośbą, żebyś zechciał podczas wakacyj przyjąć do siebie choćby jedno dziecko na kilka tygodni. Koszty ekwipowania dziecka, oraz koszty podróży ponosi komitet z własnych funduszków. Tuszymy, że Wielmożny Pan zadość uczynisz naszej prośbie, a wtedy świadomość spełnionego prawdziwie dobrego uczynku będzie cenną nagrodą. Łaskawą odpowiedź raczy Wielmożny Pan przesłać na ręce p. dra A. Liliena we Lwowie (dom bankowy).

Z wysokim poważaniem — za komitet kolonij wakacyjnych wyzn. mojż. Dr. Adolf Lilien, przewod. Jakób Bodek, sekretarz.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Zygmunt Rosner.

„Polski przewodnik
po zdrojowiskach”
do nabycia we wszystkich księgarniach
po bardzo niskiej cenie.

Nadesłane.

Dr Franciszek Wobr

ordynuje jak w latach poprzednich od 1-go maja
w Cieplicach Trenczyńskich
(Dom Poniatowskiego)

a od 1 października, jako lekarz klimatyczny,

w Lussin Piccolo.

➔ B. asystent Uniwersytetu Jagiellońskiego ➔

Dr. Julian Staniszewski

lekarz zakładowy,

ordynuje jak w latach poprzednich w Iwoniczu.

ZAKŁAD

DYETETYCZNY W KRYNICY

otwarty od 1 maja do 30 września.
(W maju, czerwcu i wrześniu o 25 procent taniej.)

Zakład mieści się w osobnym, na ten cel zbudowanym gmachu, w środku Zakładu zdrojowo-kąpielowego w Krynicy. Otoczony jest wokóło ogrodem. — Pokoje ma duże, widne, z balkonami, wygodnie umeblowane, z piecami, z doskonałą pościelą i staranną służbą.

W Zakładzie prowadzi się leczenie albo wyłącznie dyetetyczne, albo też w połączeniu z innego rodzaju kuracjami, zwłaszcza zdrojowo-kąpielowymi.

W Zakładzie znajdują chorzy wszelką opiekę, dlatego zbytecznym jest, by towarzyszyły im osoby zdrowe.

Aby uniknąć nieporozumień i zawodów, należy na dłuższy czas przed wyjazdem do Krynicy porozumieć się z zarządem Zakładu pod adresem

Dr. Skórczewski w Krynicy.

VITA

NAJCZYSTSZA RODZIMA SZEZAWA ALKALICZNA LECZNICZA.

Zawiera w 10.000 części:
Dwuwęglanu sodowego 20·45
» magnezowego 2·60
» wapniowego 8·81
Chlorku sodowego 11·75
Kwasu węglowego wolnego 26·16

WSKAZANIA: Dna, cukrzyca, choroby pęcherza. — Choroby dróg oddechowych i pokarmowych.

Źródło «VITA» odznacza się bezwzględną czystością i wyjątkowo dobrym smakiem.

GŁÓWNA SPRZEDAŻ:

Handel wód mineralnych en gros S. UNZAR jr. c. i k. dostawca dworu, Wiedeń 1, Stefansplatz, Jasomirgottstrasse 4.

Składy główne dla Galicji:

Kraków: F. WENZL, handel wód mineralnych. . . .
KONSTANTY WISZNIEWSKI, apteka. . . .

Lwów: RUD. WEINREB, k. dostawca dworu rumuńskiego oraz we wszystkich aptekach i drogueryach.

Pierwszorządna Pracownia Sukien męskich Leona Grabowskiego

właściciel firmy

Gabryel Grabowski

w Krakowie, ulica Szpitalna l. 36. Tel. 561.

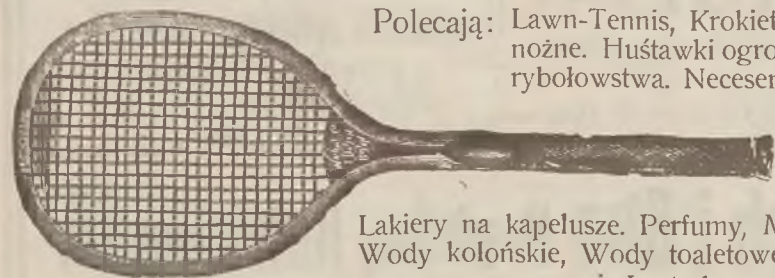
Materyały i krój angielski.
Wykończenie artystyczne.

OGŁOSZENIA.

(Za dział inseratowy Redakcja nie odpowiada.)

REIM I SPÓŁKA W KRAKOWIE

RYNEK 37 LINIA A-B.

Polecają: Lawn-Tennis, Krokiety, Kule i Kregle. Hamaki, Piłki gumowe, Piłki nożne. Huštawki ogrodowe, Przyrządy gimnastyczne. Przybory do rybołówstwa. Necesery, Flaszki i Kubki do podróży, Wanny i Miednice gumowe, Gąbki, Pantofelki, Kapelusze do kąpieli. Lakiery, Kremy i Pasty do bućków. Środki do czyszczenia plam. Story i Żaluzje do okien. Soxlety do sterylizowania mleka.

Lakiery na kapelusze. Perfumy, Mydła, Pudry z pierwszorzędnych fabryk. — Wody kolońskie, Wody toaletowe, Środki kosmetyczne, Szczotki, Grzebienie i Lusterka.

Nowe cenniki na żądanie darmo i opłatnie.

ŻEGIESTÓW

Zakład zdrojowo-kąpielowy w Galicyi nad Popradem
Poczta, telegraf, kolej w miejscu.

Kąpiele gazowo-wodne, błotne, hydropatyczne i rzeczne. **Pora kąpielowa od 20 maja do końca września.** — Dwie restauracye. Pensjonat z całym utrzymaniem zależnie od pokoju od kor. 8 dziennie. — Lekarz ordynujący **Dr Tymoteusz Piotrowski**, asystent kliniki akuszerzy, były sekundaryusz szpitala św. Łazarza.

WODA ŻEGIESTOWSKA, najsilniejsza szczawa żelazista, znajduje się we wszystkich składach wód mineralnych.

Prospekta i wyjaśnienia przesyła na żądanie odwrotną pocztą

Zarząd Zakładu zdrojowo-kąpielowego w Żegiestowie.

„Pension Exquisite“

Lwów, Chorążczyzna 19, II. p., III. schody.

Pokoje elegancko urządzone • z całym utrzymaniem lub bez, na doby, tygodnie
i miesiące.

Światło elektryczne, ogrzewanie centralne,
kąpiel w domu.

Ceny umiarkowane.

Ces. i król. Dostawca Dworu

A. HAWEŁKA
W KRAKOWIE.

poleca:

Koniaki lecznicze.
Wina węgierskie.
Malagi i Wermuty
kuracyjne. Oryg.
Porter angielski,
pięknie musujący.
Kawior niesolony.
Buliony z drobiu
i dzicz. Alberty
i Herbatniki ang.

Przesyłki na prowincję skutecznie odwrotnie.

Adres telegr.: **Hawełka Kraków**. Telefon 330.

WILLE

»Zofia« i »pod Matką Boską«
w Truskawcu

Położone w centrum zakładu
w najbliższym sąsiedztwie
łazienek i restauracyi. Sale
pierwszorzędne — urządzone
z komfortem.

Pokoje 36, w cenie od 2—6
koron dziennie. W I i III
sezonie o 30 procent taniej.

Otwarte od 15 maja.

WODOCIĄGI

dla miast, gmin, folwarków, zakładów kąpielowych, fabryk, ogrodów, gmachów publicznych, domów prywatnych i t. d. Poszukiwanie i uchwycenie źródeł. Wiercenie studzien. Ustawianie pomp. Instalacye domowe z klozetami, łazienkami itd.

CENTRALNE OGRZEWANIE
wszelkich systemów i wentylacye.

= ŁAŻNIE MECHANICZNE =
PRALNIE I SUSZARNIE I T. D.

PROJEKTUJĄ I WYKONUJĄ:

Inż. Leonard Nitsch i Ska Kraków, Kolejowa 18.

Najlepsze referencye z dotychczas wykonanych robót. • Kosztorysy bezpłatnie.

W KRYNICY WILLA „POD WISŁĄ“

pensjonat E. Burzyńskiej, wdowy po profesorze uniwersytetu. Wewnętrzne urządzenie budynku zapewnia wszelkie wygody. Kuchnia prowadzona jest wzorowo. Do utrzymania życia towarzyskiego służą liczne rozrywki, do wspólnego zaś użytku gości salon z fortepianem, czytelnia gazet i biblioteka. Młode panienki przybywające bez osób starszych, znajdują tu zawsze troskliwą opiekę.

W maju i czerwcu ceny znacznie niższe.

Telefon 423.

SKŁAD PIWA ŻYWIECKIEGO

z Arcyksiążęcego Browaru sprzedaje piwa znane ze swej dobroci, z odstawą do domu: 11 flaszek Piwa Cesarskiego K 2.10; 11 flaszek Piwa Marcowego K 2.50.

Porter nie mający w całym kraju konkurencji, przez powagi lekarskie zalecany — flaszka duża 41 hal., mała 33 hal.

Ale znakomite, jak angielskie. słodkie i bardzo wzmacniające — w cenie jak porter.

Główny skład w Krakowie:
LUDWIK LAZAR
ULICA ŚW. ANNY L. 3.

Obok składu jest urządzony pokój do śniadań z piwem żywieckim na szklanki.

Tylko 1 kor. 20 hal.

kosztuje 5 arkuszy tej samej treści. — Tylko 80 hal. kosztuje 1 arkusz (pierwszy). 100 arkuszy tej samej treści tylko 10 koron. — Przepisuje się wszelkie skrypta, skargi, kontrakta, sztuki teatralne i t. d.

Biurowisko pisania na maszynach

Br. Krasickiego, Kraków, ul. Szewska l. 15.
(Posiada dziewięć maszyn).

Około 400 kupien, sprzedaży, wolnych posad, wszelkich informacji, i t. d. zawiera każdy numer czasopisma „INTERES”. Wychodzi 8, 18, 28 każdego miesiąca. — Roczna prenumerata 10 koron, półroczna 5 koron, kwartalna 2 koron 50 halerzy.

Adres: **Redakcja i Administracja „INTERESU”, Kraków, ul. Szewska 15.**

MIĘDZYNARODOWE PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE
(szczególnie z Rosyą).

N. KATZNER

Dom spedycyjny i komisowy w Podwołoczyskach, Wołoczyskach, Brodach i Radziwiłowiu.

Stale taryfy przewozowe (Stawki) do Rosji i z Rosji wraz z wszelkimi kosztami oraz fachowe ocenie.

Wywóz węgla drzewnej i desek na skrzynki do jaj. Adres: N. Katzner w Podwołoczyskach.

Poleca wyroby z kamienia porfirowego: płyty posadzkowe, kločki brukowe, nagrobki, schody, cokole i piramidy, bruski i toczydła (t. zw. Trenbowelskie) z własnych kamieniołomów po umiarkowanych cenach.

Stanisław Grünberg i Sp.

Skład artykułów technicznych, elektrotechnicznych.
Wszelkie krajowe wyroby metalowe.

Instalacja światła elektrycznego.
Rowery i przybory do tychże.

Kraków, Rynek główny 21 (vis a vis Odwachu).

MATTONIEGO WODA GORZKA WSZĘDZIE DO NABYCIA.

Bieliznę męską

ze słynną marką Lwa

w wielkim wyborze poleca Magazyn

A. Skórczewskiego i Polakiewicza
w Krakowie, ul. Floryańska l. 13.

Koszule białe gładkie po K 2.50 3.20 4.— 4.60

Koszule białe w plisy „ „ 4.— 5.—

Koszule białe miękkie „ „ 3.20 5.— 5.60

Koszule kolorowe „ „ 3.50 4.— 4.60 5.— 5.50 7.—

Koszule dla turystów „ „ 2.50 4.— 5.— 7.—

Koszule nocne „ „ 3.30 3.70 4.— 4.40 4.80

Koszulki dla cyklistów (Sweaters) po K 2.— 3.— 4.80

Kalesony po K 2.50 3.— 3.50 4.— 4.50

WIELKI WYBÓR KOŁNIERZY, MANKIETÓW,
SKARPETEK, POŃCZOCH, RĘCZNIKÓW, CHU-
STEK DO NOSA BATYSTOWYCH I PŁÓCIEN-
NYCH i t. p.

Zapasy wielkie.

CENY NISKIE, STAŁE.

Zakład techniczno-dentystyczny Włodzim. Lipońskiego.

Osadzanie sztucznych zębów na sposób amerykański.
Naprawy z prowincyi uskutecznią się odwrotną pocztą.

Kraków, ul. św. Krzyża 5, I. piętro.

Godziny przyjęć od 9—12 przedp. i od 2—6 popołudniu.